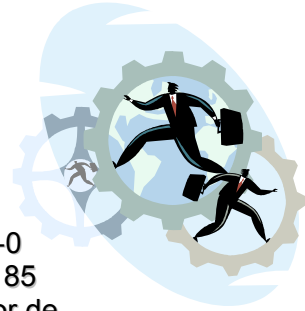




Consultor
start up



Kleemannstraße 14
D-93413 Cham
Tel.: 0 99 71 / 85 78-0
Fax: 0 99 71 / 80 19 85
eMail: info@consultor.de
home: www.consultor.eu/infobrief.htm

Cham, im **Sierpień/wrzesień 2007**

Podatki – prawo List informacyjny dla franczyzodawców i franczyzobiorców

Szanowni Państwo!

Oświadczenie gwarancyjne wspólników co do wypełnienia wszystkich zobowiązań spółki z o.o. jako franczyzobiorcy jest nieważne!

Wyrok Trybunału Federalnego z 26.10.2005, Numer akt VIII ZR 48/05.



1. Informacje ogólne

Zagwarantowanie franczyzy jest ściśle związane z osobą, na którą franczyza ma zostać przeniesiona.

Za sprawą tego powiązania osobowego, umowy franczyzowe zawierane są często z osobą fizyczną, spełniającą wymagany profil franczyzodawcy w szczególności pod względem wiarygodności, koniecznych umiejętności i chęci do działania.

Pomimo powiązania z osobą, franczyza jest zawierana w praktyce coraz częściej z powodów podatkowych i odpowiedzialności ze spółką z o.o. jako **franczyzobiorcą**.

a.

Udzielenie franczyzy spółce kapitałowej, niesie franczyzobiorcy atut, mianowicie stojąca za spółką **osoba fizyczna**, która odpowiada za przeprowadzenie franczyzy, **nie odpowiada z początku osobiście**.

b.

Ta oczywista niekorzyść dla francyzodawcy jest często wyrównywana przez to, że osoba fizyczna przez **umowne przystąpienie do długu** zostaje wzięta pod odpowiedzialność wykonania roszczeń finansowych.

W tym wypadku odpowiada **solidarnie obok spółki, również osoba fizyczna** względem francyzodawcy za wszystkie przejęte w umowie francyzowej obowiązki.

c.

W wielu umowach francyzowych, osobista odpowiedzialność nie jest regulowana przystąpieniem do długu, lecz poprzez **przyjęcie osobistej gwarancji przez współników francyzobiorczej spółki z o.o.**

Taka regulacja może brzmieć następująco:

„Wszyscy współnicy francyzobiorcy – kilku, solidarnie – odpowiadają gwarancyjnie za całkowite i terminowe wypełnienie wszystkich obowiązków umownych i zobowiązań płatniczych francyzobiorcy rezultujących z zakończenia umowy.”



2. Wyrok Trybunału Federalnego z 26.10.2005, Numer akt VIII ZR 48/05

Podobna regulacja była podstawą do wyroku Trybunału Federalnego (BGH) z 26 października 2005, numer akt VIII ZR 48/05.

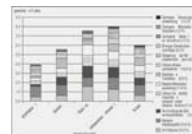
W w/w wyroku, Trybunał stwierdził, że z reguły przyjęcie samodzielnej gwarancji przez współników spółki francyzobiorczej jest nieważne, jeśli przyjęcie to jest zawarte w uniwersalnie sformułowanej umowie franczyzy francyzodawcy.

Według Trybunału, tego typu klauzule wyrządzają krzywdę współnikom spółki francyzobiorczej z o.o., ponieważ **ustalenia te łamią zasadę przejrzystości z § 307 ust. 1 zd. 2 BGB i są przez to nieważne**.

a.

„Dobra wiara zobowiązuje korzystającego z ogólnych warunków handlowych, do możliwie jasnego i przejrzystego przedstawienia praw i obowiązków strony umowy, aby ta mogła określić donośności prawnej warunków handlowych.

Zasada przejrzystości zawiera w sobie zasadę określoności. Ta wymaga, by treść i skutek prawny były tak dokładnie opisane, że z jednej strony stosującemu nie udostępni się swobody określania danych sytuacji czy skutków. Z drugiej strony, strona umowy powinna bez obcej pomocy, możliwie jasno i prosto określić własne prawa, by nie został powstrzymany od ich egzekwowania. Klauzula spełnia wymóg określoności tylko wtedy, jeśli w ramach prawnie i rzeczywiście spodziewanych możliwości, prawa i obowiązki drugiej strony umowy stosującego klauzulę, będą opisane tak jasno i precyzyjnie jak to tylko możliwe.” (wyrok senatu z 03.04.2004-VIII ZR 151/03, WuM 2004,288 pod II 2 a bb; z 05.11.2003-VIII ZR 10/03, NJW 2004, 1598 pod II 2 b aa)



b.

Przy ocenie określoności, odnosi się do **oczekiwań i obiektywnych możliwości rozeznania przeciętnego partnera strony stosującej klauzulę w momencie zawierania umowy.**

Wprawdzie w/w klauzula gwarancyjna nie wzbudza wątpliwości co do odpowiedzialności współnika za wszelkie zobowiązania płatnicze franczyzobiorcy względem franczyzodawcy z umowy franczyzowej, także te, wynikające z zakończenia umowy. Jednakże w takich klauzulach, **rodzaj i zakres odpowiedzialności z danych zobowiązań nie jest wystarczająco jasny i precyzyjny, jak wymaga to z reguły § 307 Abs. 1 Satz 2 BGB.**

Według Trybunału tego typu klauzule wyklada się jako **przejęcie gwarancji.**

Przy określaniu rodzaju i zakresu ustawowo nieuregulowanych obietnic gwarancyjnych, należy zaznaczyć w szczególności sposób partnera strony stosującej ogólne warunki handlowe, że **umowa przekazuje mu całkowity i prawdziwy obraz zawartości jego zobowiązań i kwalifikuje do rzeczowego sprawowania jego możliwości do działania i decydowania.**

Brakuje tego jednak zdaniem Trybunału w przypadku takich klauzul.

c.

Miarodajnym co do stosunku prawnego pomiędzy udzielającym gwarancji a beneficjentem jest zawarta pomiędzy nimi umowa gwarancyjna.

Oznacza to, że porozumienia w umowie gwarancyjnej określają zakres zobowiązań współników.



Ponieważ dobra wiara zobowiązuje stosującego ogólne warunki handlowe, do możliwie jasno i przejrzystego przedstawienia praw i obowiązków partnerów, według Trybunału tego rodzaju regulacja jest nieważna; w szczególności zgodnie z opinią BGH, **wspólnicy powinni zawsze ingerować już, kiedy płatności franczyzobiorcy konkretnego dnia spełnienia nie wpłynęły lub kwota jest mniejsza niż umowna, niezależnie od tego czy istnieją zarzuty względem roszczeń franczyzodawcy, więc niezależnie od stanu tych roszczeń.**

Z racji tego, że w przypadku takiego porozumienia chodzi również o możliwą i typową treść gwarancji, klauzule otwierają w sumie franczyzodawcy możliwość, żądać działań gwarancyjnych wspólników również z takich roszczeń, które w stosunku do franczyzobiorcy **nie powstały skutecznie lub ponownie przepadły.**

Równocześnie istnieje dla wspólników niebezpieczeństwo, że **zostaną powstrzymani od dochodzenia swoich praw, które przysługują naprzeciw roszczeniom gwarancyjnym franczyzodawcy**, ponieważ nie rozpoznają, jak daleko sięga ich obowiązek odpowiedzialności z przejęcia odpowiedzialności gwarancyjnej.

d.

Według punktu widzenia BGH, nie można oczekiwać od wspólników spółki franczyzobiorczej z o.o. tak szerokiej gwarancji co do wszystkich zobowiązań spółki, przede wszystkim w przypadku, gdy takie porozumienia gwarancyjne niewystarczająco jasno i precyzyjnie dają możliwość rozpoznania, za jakie niekorzyści, powstałe franczyzodawcy w związku z możliwym zobowiązaniem płatniczym sp. z o.o. wynikającym z wykonania lub zakończenia umowy franczyzowej mają odpowiadać wspólnicy.

Na podstawie niedopełnienia wymogu przejrzystości takich klauzul zgodnie z § 307 Abs. 1 Satz 2 BGB, regulacje te są w całym zakresie nieważne.

Zdaniem BGH nie było również możliwe, podzielić klauzule treścią w ten sposób, że samo słowo „gwarancyjnie“ zostałyby skreślone i tylko niegwarancyjna odpowiedzialność wspólników pozostałaby skuteczna, pozostawienie tylko części klauzuli może nastąpić tylko wtedy, gdy z własnej treści gramatycznej można zrozumiale i sensownie oddzielić część regulacji dopuszczalnej i niedopuszczalnej.

To jednak było w danym wypadku niemożliwe, określone zobowiązanie gwarancyjne co do odpowiedzialności wspólników nie może w swojej treści zostać oderwane od pobocznych lub subsydiarnych do tych ustalonych, innych rodzajów odpowiedzialności.

W/w klauzule są jednoznacznie kształtowane na obietnice gwarancyjną i z tego względu całościowo ważne lub nie.

Trybunał nie mógł na podstawie niejasności wymienionej klauzuli, stwierdzić innego rodzaju zobowiązania (wstąpieniu do długu, poręczenia) współników franczyzobiorczej spółki.

Podsumowując, można stwierdzić:



Deklaracja gwarancyjna współników na spełnienie wszystkich zobowiązań franczyzobiorcy występującego jako spółka z o.o., jest zgodnie z najwyższą judykaturą nieważna.

W razie pytań jesteśmy do Państwa dyspozycji!

Z poważaniem
Sozietät Jürgen Geiling & Partner GbR
Przez

mecenas Christian Geiling, MBA